

Schippers van weleer

Door Corine Nijenhuis

Kees Keijzer (71)

Schipper 1959-2014
Haringvliet, sleepkast, 1913,
339 ton
Haringvliet, kempenaar, 1927,
521 ton

Schippers kun je op twee manieren: met eigen of andermans schip. Kees deed het beide, tweemaal. De keuzes daartoe waren niet altijd de makkelijkste, maar keuzes worden gemaakt met kennis van het moment, zo zei zijn vader. Die kon het weten: vader Keijzer anticepeerde op wat hij tegenkwam.

Zoals die dag in 1951, toen hij op een stevenaak de rivier af stelde. Een schippersvrouw die het zag, was onder de indruk. 'Die wordt schipper op ons kastje!', zei ze, ze waren juist op zoek naar een zetschipper. Aldus geschiedde. Vier jaar later nam hij het sleepschip over en drie jaar later stapte Kees als 14-jarige knecht aan boord. Kees kreeg de zorg over de zijschroef. De familie Keijzer komt van Goeree-Overflakkee, bietenvaren zat hen in het bloed. Voor Kees kleurt het zijn jeugd. Over open Zeeuwse zeearmen voeren ze van Kamperland naar Stampersgat, vele campagnes lang. In het getijdenhaventje werden de netten met peen met een kraantje het ruim

in getild. De eerste aankomst bij de fabriek was elk jaar opnieuw bekoorlijk: 'De morgenzon die de fabriek beschijnt, de stoom boven de pulpdrogerij. Rijen wachtende schepen, zover je kunt kijken.' De beelden staan gegrift in Kees' geheugen. Zo ook die van de slepen. 'Op Zeeuwse wijze, twee naast elkaar. Daar hing het kastje vaak achter.'

Rederij

Het was logisch dat Kees het schip overnam na vaders pensionering. Maar leuk werd het niet. Hij had geen vrouw en knechten brachten problemen, dat zag hij bij zijn neef die ook alleen voer. Om dat voorland te bezweren, gaf hij toe toen een makelaar het kastje wilde kopen. Het vertrok per zeeschip naar Perzië, Kees heeft het nooit meer gezien. Met een zak vol centen trok hij bij zijn moeder in. Om al snel voor een rederij te gaan varen. Dat beviel goed, hij voer een vaste tanker. De benauwdheid bezwoer hij met de toezegging dat hij elk moment kon opzeggen. Dat deed hij toen hij aan de vrouw raakte. Een trotse meid van de wal die de administratie van de rederij deed. Met haar durfde Kees weer een eigen schip te kopen. Ze voeren ruim 16 jaar samen. Toen was het klaar. Met drie kinderen op het internaat zat zijn vrouw met lege handen. Ze verlangde naar een ander soort leven. Aan de wal. Ze overlegden: hoognodige scheepsinvesteringen

hielpen mee een beslissing te nemen. De Kempenaar ging de sloopregeling in. Kees vond het vreselijk, zijn voorwaarde was te blijven varen. Hij begon opnieuw bij een rederij. Als aflosser. Vijf dagen zonder zijn vrouw. Het trok een wissel op het huwelijk: 'Dan groei je uit elkaar.'

Spanningen

En er waren spanningen op het werk. Jonge kapiteins die zich door ervaren aflossers ongemakkelijk voelden. 'Er waren aflos-treiteraars. Schippers die zeiden: jij zult hier nog geen pak zout opvreten.' Kees begreep dat niet: zonder aflossers geen vrije dagen. Daarbij waren de schepen van de baas. 'Je zit allemaal op een geleend paard met een gekregen zweep.'

Hij hield het vol tot hij een hartoperatie moest ondergaan. Daarna eiste hij een vast schip. Hij ging varen op de tanker IJsselstroom, met een goed getroffen stuurman.

Voor Kees is varen ook een kwestie van doorgeven. Ervaring brengt vakmanschap en inspraak, omdat je 'een goed partijtje kunt meeblazen'. Die wijsheid draagt hij graag uit. Want eigenlijk is het simpel. 'In de stuurhut staan vier potjes: kennis, kunde, durf en ervaring. Daar moet je naar ratio uit kunnen putten.' Dat is het geheim. Dat maakt een goed schipper.

Kent u iemand die beslist niet in deze serie mag ontbreken? Neem dan contact op met de redactie, of mail naar corine.nijenhuis@planet.nl

Schrijfster en beeldend kunstenaar Corine Nijenhuis schreef onder meer de non-fictie roman 'Een vrouw van staal', waarin zij niet alleen de geschiedenis van haar eigen varende woonschip, maar ook die van de Nederlandse binnenvaart van 1901 tot nu vastlegde. Ontmoetingen met oud-schippers tijdens lezingen naar aanleiding van dit boek, leverden een serie nieuwe verhalen op, die tweewekelijks in Schuttevaer verschijnen.

www.corinenijenhuis.com

Kees Keijzer bewaart vooral goede herinneringen aan de binnenvaart. (Foto collectie familie Keijzer)